บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ

2. เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ

2. การเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

2.1 อธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.1

2.2 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลองและนักเรียนกลุ่มควบคุม ภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ และการใช้โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.2

2.3 เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ระหว่างก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการของกลุ่มทดลอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\overline{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย

S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาค่า t - Distribution
*	แทน	นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.1 อธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.1

กลุ่มตัวอย่าง	การทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.
กลุ่มทดลอง	ก่อน	20	132.6	14.86
	หลัง	20	152.2	16.91
กลุ่มควบคุม	ก่อน	20	133.5	14.51
	หลัง	20	138.7	15.82

จากตารางที่ 4.1 นักเรียนกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ก่อนการทดลอง เท่ากับ 132.6 ค่าส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐานเท่ากับ 14.86 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองเท่ากับ 152.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 16.91 สำหรับกลุ่มควบคุมพบว่า ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์เท่ากับ 133.5 ค่าส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐานเท่ากับ 14.51 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลองเท่ากับ 138.7 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15.82 คะแนนเฉลี่ยแสดงเป็นกราฟได้ ดังภาพที่ 4.1

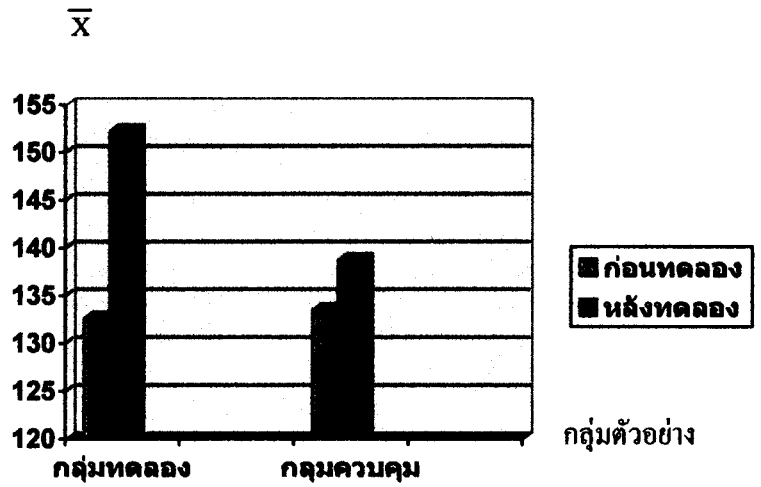

ภาพที่ 4.1 คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (t- independent test) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ หลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ความฉลาดทางอารมณ์	หลังการทดลอง				
	n	$\overline{X}$	S.D.	df	t
กลุ่มทดลอง	20	152.2	16.91	38	2.606*
กลุ่มควบคุม	20	138.7	15.82		

*P< .05 t(df 38, .05) = 1.697

จากตารางที่ 4.2 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์หลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีคะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมการให้ข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ (t- dependent test) ของคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ความฉลาดทางอารมณ์	n	$\overline{X}$	S.D.	df	t
ก่อนการทดลอง	20	132.6	14.86	19	5.956*
หลังการทดลอง	20	152.2	16.91		

*P< .05 t (df 19, .05) = 1.729

จากตารางที่ 4.3 พบว่าภายหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงเป็นกราฟได้ ดังภาพที่ 4.2

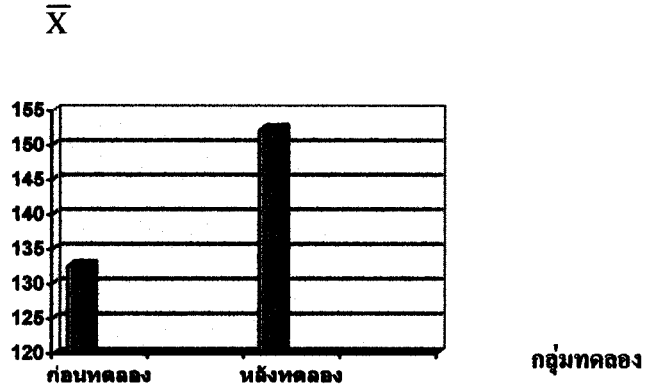

ภาพที่ 4.2 คะแนนเฉลี่ยความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองก่อนและหลังการทดลอง

บทที่ 5
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัยมีดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการและกลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมการให้ข้อสนเทศ

1.2 สมมติฐานการวิจัย

1.2.1 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2.2 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้โปรแกรมการให้ข้อสนเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 วิธีการวิจัย

1.3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านบักดอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 66 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านบักดอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์ต่ำถึงปานกลางเมื่อเทียบกับเกณฑ์ปกติ และสมัครใจเข้าร่วมการทดลอง จำนวน 40 คน สุ่มอย่างง่ายเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน

1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ จำนวน 14 กิจกรรม

2) แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต นำมาใช้เพื่อให้ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียน จำนวน 66 คน เพื่อคัดแยกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ สูง ปานกลาง และต่ำ แยกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงออกไป นำนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ปานกลางและต่ำ จำนวน 40 คน มาทำการทดลอง

3) แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นำมาวัดความฉลาดทางอารมณ์ก่อนและหลังการทดลองทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

4) โปรแกรมการให้ข้อสนเทศสำหรับกลุ่มควบคุม เป็นแผนกิจกรรมให้ความรู้และข้อสนเทศในรูปแบบต่างๆแก่กลุ่มควบคุม จำนวน 14 กิจกรรม

1.3.3 วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนการทดลองดังนี้

1) ขั้นก่อนการทดลอง แจกแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต ให้ผู้ปกครองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ประเมินความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนจำนวน 66 คน เพื่อคัดแยกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ สูง ปานกลาง และต่ำ แยกนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงออกไป นำนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์ ปานกลางและต่ำ จำนวน 40 คน นำมาสุ่มอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน นำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มาให้นักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทำการวัดเพื่อเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน

2) ขั้นทดลอง ดำเนินการทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มทดลองโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ ทดลองสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ รวมทั้งสิ้น 14 กิจกรรม รวม 5 สัปดาห์ ตั้งแต่เวลา 15.00 - 15.50 โดยเริ่มทดลอง ตั้งแต่วันที่ 23

กรกฎาคม 2550 - วันที่ 5 กันยายน 2550 และดำเนินการทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้โปรแกรมการให้ข้อสนเทศสัปดาห์ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวัน อังคาร พฤหัสบดี และวันศุกร์ รวมทั้งสิ้น 14 กิจกรรม เช่นเดียวกัน

3) ขั้นสิ้นสุดการทดลอง ทำการทดสอบหลังการทดลอง โดยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์หลังจากการทดลอง 1 สัปดาห์

4) นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ทั้งก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้งของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ไปทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบด้วยวิธีการทางสถิติต่อไป

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ แล้วดำเนินการดังนี้

2) นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) นำคะแนนของกลุ่มทดลองจากการวัดก่อนเรียนและหลังเรียน มาเปรียบเทียบความก้าวหน้าโดยใช้ค่าที (t -test)

4) เปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ค่าที (t -test)

1.5 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบักคอง จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

1) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนกลุ่มทดลอง มีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่มีต่อการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านบักดอง จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ มีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้จากการได้ทำกิจกรรมร่วมกัน เกิดการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ ความคิด ในระหว่างเพื่อนจึงทำให้การพัฒนาจากสิ่งที่ไม่รู้ หรือรู้มาบ้างเป็นการรู้มากขึ้นและนำมาสู่การปฏิบัติ ในชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ชุดนี้มุ่งพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ครอบคลุมองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านดี ด้านเก่ง และด้านสุข โดยกิจกรรมที่พัฒนาองค์ประกอบด้านดี ได้แก่ กิจกรรมที่ 2 - กิจกรรมที่ 6 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม กิจกรรมที่พัฒนาในด้านเก่ง ได้แก่ กิจกรรมที่ 7 - กิจกรรมที่ 10 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ตนเองมุมานะพยายามไปสู่ความสำเร็จ สามารถแก้ปัญหาด้วยความยืดหยุ่น มีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น ภูมิใจในความสามารถของตนเอง กิจกรรมที่พัฒนาในด้านสุข ได้แก่ กิจกรรมที่ 11 - กิจกรรมที่ 13 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาให้เกิดความพึงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่ มีความสุขสงบทางด้านจิตใจ มีใจเป็นสมาธิสุขสงบ ซึ่งโครงสร้างของชุดกิจกรรมสอดคล้องกับหลักในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของ ดาเนียล โกลแมน (อ้างถึงใน กรมสุขภาพจิต 2544 : 31-33) ที่กล่าวถึงแนวทางในการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ว่า ควรจะพัฒนาให้รู้จักอารมณ์ของตนเอง พัฒนาการจัดการอารมณ์ของตนเอง พัฒนาการสร้างแรงจูงใจ พัฒนาการหยั่งรู้อารมณ์ของผู้อื่นและพัฒนาการมีสัมพันธภาพกับผู้อื่น นอกจากนี้ยังมีการแจ้งวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้ทราบอย่างชัดเจน การร่วมกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมตามวงจรการเรียนรู้ (Four Phases of Learning Cycle) 4 ขั้นตอน คือ ขั้นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ขั้นสะท้อนกลับการรับรู้ ขั้นสรุปสาระสู่ชีวิต ขั้นคิดและนำไปปฏิบัติ ทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมเข้าใจกิจกรรมได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนจากเอกสาร เช่น ใบความรู้ เอกสารประกอบกิจกรรมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ เช่น นิทาน เพลง เกม บทบาทสมมติ สถานการณ์

จำลอง กรณีตัวอย่าง เทปธรรมะ การนั่งสมาธิ นำมาบูรณาการเข้าด้วยกัน จึงสามารถกระตุ้นเร้าให้เกิดการเรียนรู้ การคิด การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนให้เพิ่มขึ้นได้

นอกจากนี้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ ยังเป็นชุดกิจกรรมที่นำกิจกรรมต่างๆ มาบูรณาการเข้าด้วยกัน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งรูปแบบของกิจกรรมเป็นการสร้างความรู้จากประสบการณ์เดิมและเรียนรู้จากการปฏิบัติ โดยนักเรียนร่วมกันคิดและอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สรุปความรู้ที่ได้รับนำไปสู่การปฏิบัติและใช้ได้ด้วยตนเอง การดำเนินกิจกรรมเน้นให้ปฏิบัติร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ 4-5 คน จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุป เปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อน มีความรับผิดชอบ และมีแนวคิดที่จะปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองเพราะเกิดจากนักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติกิจกรรม และปฏิบัติงานภายใต้กฎเกณฑ์ หรือกติกาของกลุ่มและกิจกรรม และได้ปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการพูด การร้องเพลง การเล่านิทาน การแสดงบทบาทสมมุติ การฟังเทปธรรมะ การนั่งสมาธิ จึงทำให้มีความมั่นใจในตนเองสูงขึ้นไปด้วย สอดคล้องกับการค้นพบของ คมกริช ใจคำปัน (2542) และ วิภามาศ เมืองอู่ (2542) ที่พบว่า ผลจากการร่วมกิจกรรมกลุ่มนักเรียนจะมีความเชื่อมั่นในตนเองและปรับตัวเข้ากับสังคมเพิ่มขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรม การจับคู่ฝึกแสดงความเห็นใจและฝึกพูดในโอกาสต่างๆ ซึ่งรูปแบบการจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นการเรียนรู้ที่นักการศึกษาให้การยอมรับว่า จะสามารถเสริมสร้างผู้รับบริการทั้งกระบวนการคิดและการปฏิบัติ (อุษา พึ่งธรรม และคณะ 2544 : 13) อีกทั้งยังพบว่าการจัดกิจกรรมแนะแนวในรูปแบบต่างๆ โดยใช้หลักของการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ให้ผู้บริการค้นพบและเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการพัฒนาโดยใช้ชุดกิจกรรม จะช่วยให้ผู้รับบริการเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ เช่นเดียวกับ อักษรา ศิลปีสุข (2545) ทำการวิจัยเรื่อง ผลการใช้ชุดกิจกรรมที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปงสนุก จังหวัดลำปาง ผลปรากฏว่า ภายหลังการทดลองนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีคะแนนความฉลาดทางอารมณ์สูงขึ้น ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้รับบริการให้เพิ่มขึ้นได้

2.2 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะ

2.2.1 เมื่อเปรียบเทียบความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ พบว่า นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เกี่ยวกับการควบคุมตนเอง ความเห็นใจผู้อื่น การควบคุมอารมณ์ ความรับผิดชอบ การมีแรงจูงใจ การตัดสินใจแก้ปัญหา การสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น ความภูมิใจในตนเองและความสุขสงบทางใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับ .05 แสดงว่า กิจกรรมทั้ง 14 กิจกรรม เป็นชุดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพช่วยทำให้นักเรียนที่ผ่านการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การออกแบบกิจกรรมได้แนวคิดมาจากหลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งให้เกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มที่มีขั้นตอนตามรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของ สมร ทองดี และปราณี รามสูต (2545: 50) ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน เป็นวงจรการเรียนรู้ มีหลักสำคัญคือเป็นการเรียนรู้ที่อาศัยประสบการณ์เดิมของนักเรียน ระหว่างการเรียนรู้นั้นนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมจะมีปฏิสัมพันธ์ด้วยกันเอง มีการสื่อสารทั้งการพูดและการเขียนเพื่อแลกเปลี่ยนวิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ ที่ได้จากการปฏิบัติด้วยตนเองและจากการที่ผู้เข้าร่วมมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันทำให้รู้จักยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และยังทำให้เกิดการเรียนรู้ที่จะเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ตลอดจนเข้าใจอารมณ์ของตนเองมากขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพื้นฐานที่จะทำให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นแนวทางหนึ่งที่เชื่อว่าจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ได้ดี ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมตามหลักการแนะแนวโดยมุ่งให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่เน้นการเรียนรู้แบบมีประสบการณ์ผ่านกระบวนการกลุ่มสามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้เพิ่มขึ้นได้ เช่น งานวิจัยของศิริสุดา ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2548) ได้ศึกษาผลของโปรแกรมเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองและระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์ต่างกับกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการนักเรียนกลุ่มทดลองมีความฉลาดทางอารมณ์สูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นเพราะ

2.3.1 กิจกรรมที่นำมาสร้างเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการมุ่งพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ครอบคลุมทั้งด้านดี ด้านเก่ง ด้านสุข มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น เพราะแต่ละกิจกรรมนักเรียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทำงานเป็นกลุ่ม

โดยสับเปลี่ยนกันเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ จึงทำให้นักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อน และมีความรับผิดชอบในการทำงานเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภามาศ เมืองอู่ (2542) ที่พบว่า กิจกรรมกลุ่มช่วยทำให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับสังคมเพิ่มสูงขึ้น โดยมีการปรับตัวเข้ากับเพื่อนได้ดี และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นนอกจากนี้บางกิจกรรมนักเรียนได้มีการผ่อนคลายอารมณ์ ด้วยการร้องเพลง เล่นเกม ฟังนิทาน ทำให้นักเรียนมีความสุขไม่เครียด และกล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออกมากขึ้น ในบางกิจกรรมจะใช้สถานการณ์จำลอง กรณีตัวอย่างและในตอนท้ายกิจกรรมนักเรียนจะได้ศึกษาเพิ่มเติมจากใบความรู้ เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและกิจกรรมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น สอดคล้องกับหลักการพัฒนากิจกรรมแนะแนวด้านส่วนตัวและสังคมของ วัชรี ทรัพย์มี (2545 : 156 -158) ที่ระบุว่าในการพัฒนากิจกรรมแนะแนวต้องพิจารณาลักษณะของผู้รับบริการ จัดกิจกรรมโดยเน้นเนื้อหาสาระมากกว่าความสนุกสนานของกิจกรรม ให้ผู้รับบริการมีโอกาสอภิปรายและฝึกทักษะต่างๆมากกว่าการบรรยาย ตลอดจนให้สมาชิกได้เปิดเผยตนเอง รู้จักไว้วางใจผู้อื่น และมีการยกตัวอย่างเรื่องใกล้ตัวที่ผู้รับบริการสามารถนำไปใช้ได้ สอดคล้องกับหลักการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ที่เน้นให้ทบทวน ตรวจสอบการกระทำ หรือการแสดงออกทางอารมณ์ที่ผ่านมาของตัวเองว่าได้แสดงอาการใดออกไปแล้วย้อนวิเคราะห์ดูผลการกระทำ ของตนเองว่าเหมาะสมหรือไม่ มีจุดใดที่ควรแก้ไขปรับปรุงและจะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงได้อย่างไร หมั่นฝึกทักษะในการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสม (ดาเนียล โกลแมน อ้างถึงใน กรมสุขภาพจิต 2544 : 31-33) นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจอยากที่จะเข้าร่วมกิจกรรมอีก รวมทั้งนักเรียนยังสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการพัฒนาตนให้มีความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้น อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข เพราะเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจึงทำให้คะแนนความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มทดลองเพิ่มสูงกว่ากลุ่มควบคุมเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

3.1.1 ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการ เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ สามารถนำไปใช้กับนักเรียนชั้นอื่นๆ ในระดับประถมศึกษา โดยการปรับให้เหมาะสมกับผู้รับบริการ

3.1.2 ผู้ให้บริการที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการไปใช้ควรมีการศึกษาคู่มือ วิธีการใช้ให้ชัดเจน เตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ดียิ่งขึ้น

3.1.3 เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมควรมีการประเมินและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อความคงทนของการพัฒนาจิตลักษณะหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของนักเรียนในชั้นอื่นๆ

3.2.2 ควรมีการเปรียบเทียบระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวแบบบูรณาการกับการใช้กิจกรรมแบบอื่น เพื่อพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ว่าผลที่ได้มีความแตกต่างกันหรือไม่ วิธีใดจะสามารถพัฒนาได้ดีกว่ากัน

3.2.3 ควรมีการติดตามผลเพื่อดูความคงทนของการพัฒนาจิตลักษณะหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์